

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2006
V. volební období

87

Vládní návrh

na vydání

zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, zákon č. 264/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce, zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, zákon č. 267/2006 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců, zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, a zákon č. 189/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o nemocenském pojištění

ZÁKON

ze dne 2006,

kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, zákon č. 264/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce, zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, zákon č. 267/2006 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců, zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, a zákon č. 189/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o nemocenském pojištění

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ Změna zákona č. 262/2006 Sb.

Čl. I

V § 364 odst. 1 a 2 a § 396 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, se číslo „2007“ nahrazuje číslem „2008“.

ČÁST DRUHÁ Změna zákona č. 264/2006 Sb.

Čl. II

V čl. LXX zákona č. 264/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce, se číslo „2007“ nahrazuje číslem „2008“ a číslo „2008“ se nahrazuje číslem „2009“.

ČÁST TŘETÍ Změna zákona č. 309/2006 Sb.

Čl. III

V § 22 odst. 1 a 4 a § 24 zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), se číslo „2007“ nahrazuje číslem „2008“.

ČÁST ČTVRTÁ Změna zákona č. 266/2006 Sb.

Čl. IV

Zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, se mění takto:

1. V § 91 se číslo „2008“ nahrazuje číslem „2009“ a číslo „2018“ se nahrazuje číslem „2019“.
2. V § 92 odst. 1, 2 a 3 se číslo „2007“ nahrazuje číslem „2008“ a číslo „2008“ se nahrazuje číslem „2009“.
3. V § 94 odst. 1 se číslo „2007“ nahrazuje číslem „2008“.
4. V § 94 odst. 2 se číslo „2008“ nahrazuje číslem „2009“.
5. V § 95 se číslo „2007“ nahrazuje číslem „2008“ a číslo „2008“ se nahrazuje číslem „2009“.
6. V § 99 se číslo „2008“ nahrazuje číslem „2009“ a číslo „2011“ se nahrazuje číslem „2012“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona č. 267/2006 Sb.

Čl. V

Zákon č. 267/2006 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců, se mění takto:

1. V čl. VI bodě 4 se číslo „2008“ nahrazuje číslem „2009“.
2. V čl. IX bodě 1 se číslo „2005“ nahrazuje číslem „2008“.
3. V čl. XXXII se číslo „2007“ nahrazuje číslem „2008“ a číslo „2008“ se nahrazuje číslem „2009“.
4. V čl. XXXIII se číslo „2008“ nahrazuje číslem „2009“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona č. 187/2006 Sb.

Čl. VI

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, se mění takto:

1. V § 168 odst. 2, § 169 až 173, § 174 odst. 2 až 4, § 176, 177, § 178 odst. 1 a 2, § 179 až 181, 184, § 185 odst. 2, § 186 až 188, § 189 odst. 2, § 190 odst. 1, § 191 až 194 a 197 se číslo „2006“ nahrazuje číslem „2007“.
2. V § 168, 169, § 170 odst. 1, § 171 odst. 1, § 172, § 173 odst. 2, § 174, 175, § 176 odst. 2, § 178 až 181, § 183 až 195, § 197 a 201 se číslo „2007“ nahrazuje číslem „2008“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona č. 189/2006 Sb.

Čl. VII

Zákon č. 189/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o nemocenském pojištění, se mění takto:

1. Čl. II a III se zrušují.
2. V čl. XIII se body 39 až 53 zrušují.
3. V čl. XIV bodech 1 až 8, čl. XXII bodech 3 až 5, čl. XXXIV bodě 1, čl. XXXVII, čl. XLI, čl. XLVI, čl. XLVIII a čl. L se číslo „2006“ nahrazuje číslem „2007“.
4. V čl. XIV bodech 1 až 4, 6, 7 a 9, čl. XXI bodě 29, čl. XXII bodech 1, 2 a 5 až 7, čl. XXV, čl. XXXIV, čl. XXXVII, čl. XLI, čl. XLVI, čl. XLVIII, čl. L a čl. LXVIII se číslo „2007“ nahrazuje číslem „2008“.

5. V čl. XIV bodě 1 se za slova „zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění“ vkládají slova „ , ve znění zákona č. /2006 Sb.“.
6. V čl. XIV bodě 9 a čl. XXII bodě 3 se za slova „zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění,“ vkládají slova „ve znění zákona č. /2006 Sb.,“.
7. Čl. LII se zrušuje.

ČÁST OSMÁ

ÚČINNOST

Čl. VIII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 31. prosince 2006.

Důvodová zpráva

Obecná část

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, (dále jen „nový zákoník práce“) a zákon č. 264/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce, (dále jen „doprovodný zákon“) byly po vrácení prezidentem republiky Poslaneckou sněmovnou Parlamentu schváleny dne 23. května 2006 ve znění schváleném Poslaneckou sněmovnou Parlamentu dne 21. dubna 2006 a byly v částce 84 Sbírký zákonů vyhlášeny.

Parlamentní projednávání vládního návrhu nového zákoníku práce a vládního návrhu doprovodného zákona trvalo od 27. září 2005, kdy byly tyto návrhy předloženy, až do 23. května 2006. V uvedeném časovém období projednával Parlament velké množství vládních návrhů zákonů a dalších návrhů zákonů, které do problematiky upravené novým zákoníkem práce různým způsobem zasáhly nebo se jí dotkly.

Některé z těchto návrhů zákonů byly schváleny a vyhlášeny ve Sbírce zákonů. Jednalo se například o zákon č. 79/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, zákon č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání č. 179/2006 Sb., zákon č. 245/2006 Sb., o veřejných neziskových zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů, zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, nebo o zákon č. 307/2006 Sb., o evropské družstevní společnosti.

Další návrhy zákonů schváleny nebyly, nebyly projednány nebo bylo jejich projednávání přerušeno. Jednalo se o vládní návrh zákona o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací (antidiskriminační zákon - sněmovní tisk č. 866/2005), který nebyl Poslaneckou sněmovnou dne 23. května 2006 přijat. Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím antidiskriminačního zákona (sněmovní tisk č. 867/2005), nebyl v návaznosti na neschválení antidiskriminačního zákona projednán. Projednávání vládního návrhu zákona o zdravotní péči (sněmovní tisk č. 1151/2005) bylo ve Výboru pro sociální politiku a zdravotnictví Poslanecké sněmovny přerušeno a v jeho projednávání se už dále nepokračovalo.

Zdržení v průběhu legislativního procesu zaznamenalo projednávání vládního návrhu zákona, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - sněmovní tisk č. 1155/2005), který prezident republiky podepsal dne 5. června 2006. Tento zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů v částce 96 pod č. 309/2006 Sb. Uvedené zdržení se projevilo jak vůči novému zákoníku práce, tak i doprovodnému zákonu, pokud odkazuje na zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Uvedené legislativní souvislosti a návaznosti na další součásti právního řádu však ve svých důsledcích znamenají, že právní úprava dosavadního zákoníku práce (zákon č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů), která byla harmonizována s právem Evropské unie,

v novém zákoníku práce plně harmonizována není. V této souvislosti se jedná o důsledek neschválení antidiskriminačního zákona.

Vládní návrh zákona o zdravotní péči, jehož projednávání bylo přerušeno, předpokládal existenci institutu pracovního lékařství. S tím počítá rovněž nový zákoník práce. Protože pracovní lékařství není v právním řádu definováno, nebylo by možné nový zákoník práce bez problémů aplikovat.

V novém zákoníku práce nejsou promítnuty důsledky schválení zákona o registrovaném partnerství, zákona o veřejných neziskových zdravotnických zařízeních, změny zákona o advokacii ani nového zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Dalšími zákony, u nichž se navrhuje posun jejich účinnosti, je zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, a zákon č. 189/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o nemocenském pojištění. Jedním z hlavních opatření navržených těmito zákony je, že zaměstnavatelé budou poskytovat v období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náhradu mzdy a nemocenské bude náležet až od 15. dne trvání dočasné pracovní neschopnosti; jako vyrovnání (kompenzace) se snižuje zaměstnavatelům sazba pojistného na nemocenské pojištění z 3,3 % na 1,4 %. Toto snížení sazby spolu se zvýšením denního vyměřovacího základu pro výpočet dávek nemocenského pojištění je příčinou, že oblast nemocenského pojištění v roce 2007 a v dalším období bude podstatně ovlivňovat příjmovou a výdajovou část státního rozpočtu. Ke změně stanovení denního vyměřovacího základu přitom došlo až v Poslanecké sněmovně.

Projednávání vládního návrhu zákona o nemocenském pojištění a vládního návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o nemocenském pojištění, trvalo v Parlamentu ČR od 2. června 2005, kdy byly tyto návrhy předloženy, až do 25. dubna 2006. V uvedeném časovém období projednával Parlament ČR další návrhy zákonů, které s problematikou nemocenského pojištění souvisely a u nichž bylo třeba reagovat na nový zákon o nemocenském pojištění; ne vždy se však podařilo všechny projednávané zákony vzájemně sladit.

Posun účinnosti zákona č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, a zákona č. 267/2006 Sb. navazuje na posun účinnosti zákona o nemocenském pojištění, neboť organizačně, technicky a personálně nemohou správy sociálního zabezpečení zavádět současně dva nové systémy; proto účinnost zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců byla o jeden rok posunuta oproti účinnosti zákona o nemocenském pojištění, a tento posun účinnosti se navrhuje zachovat.

Předkládaným návrhem zákona, jehož cílem je odložení účinnosti všech předmětných právních úprav o 1 rok, se sleduje pouze vytvoření časového prostoru k tomu, aby mohly být připraveny a projednány potřebné změny. Pro zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, doprovodné zákony č. 189/2006 Sb. a č. 264/2006 Sb., a dále pro zákon č. 309/2006 Sb., o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, se navrhuje posunutí účinnosti na 1. leden 2008. U zákona č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, a zákona č. 267/2006 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců, se navrhuje posunout účinnost rovněž o rok, tedy na 1. leden 2009 tak, aby byl zachován roční odstup mezi účinností systému nemocenského pojištění a systému úrazového pojištění zaměstnanců, neboť oba systémy bude provádět stejný subjekt (Česká správa sociálního zabezpečení) a není možné, aby byly prakticky realizovány ke stejnému okamžiku.

Návrh zákona, kterým se jen posouvají data účinnosti některých zákonů, je v souladu s Ústavou České republiky a Listinou základních práv a svobod (zachovává se tak právní stav, který je v roce 2006; výhrada, která byla k dosavadní úpravě, tj. že prováděcí předpisy v oblasti nemocenského pojištění obsahují některá ustanovení, která by měla mít charakter zákonné úpravy, však bude dočasně přetrvávat ještě v roce 2007).

Návrh zákona je rovněž v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Pokud jde o soulad s právem Evropské unie, je s ním návrh zákona v souladu, s výjimkou dočasného přetrvávání některých výhrad k dosavadní právní úpravě (tyto výhrady se týkají právní úpravy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, kde bude dočasně odsunuta plná transpozice směrnice Rady 92/57/EHS, právní úpravy odškodňování pracovních úrazů, kdy působí dvě zákonem určené komerční pojišťovny, což je považováno za formu veřejné podpory, která není přípustná, a toho, že v oblasti nemocenského pojištění není úplná rovnost v zacházení mezi muži a ženami u peněžité pomoci v mateřství); skutečnost, že bude ještě v roce 2007 v účinnosti dosavadní zákoník práce, však bude znamenat plnou harmonizaci pracovněprávní úpravy s právem Evropské unie, neboť (jak již bylo výše uvedeno) nový zákoník práce počítal s přijetím antidiskriminačního zákona, do něhož byla přesunuta některá ustanovení dosavadního zákoníku práce.

Návrh zákona nezakládá (kromě výše uvedené výhrady) nerovnost mezi muži a ženami ani negativně neovlivňuje životní prostředí. Pokud jde o dopad na podnikatelské prostředí, zůstane posunem účinnosti uvedených zákonů v pracovněprávní oblasti a oblasti nemocenského pojištění zachován v roce 2007 právní stav, který je v roce 2006.

Odůvodnění návrhu projednat návrh zákona v prvním čtení

Navrhuje se, aby s návrhem zákona na základě § 90 odst. 2 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny vyslovila Poslanecká sněmovna souhlas již v prvním čtení. Tento návrh je odůvodněn časovou naléhavostí, neboť zákon má nabýt účinnosti ještě v roce 2006 a je třeba vzít v úvahu čas potřebný pro projednání návrhu zákona v Senátu a lhůtu podle čl. 50 Ústavy pro prezidenta republiky; návrh zákona je dále co do obsahu jednoduchý (v podstatě se jedná jen o posun dat nebo o zrušení některých ustanovení) a jeho rozsah je malý.

Finanční dopad

Finanční dopad bude mít posun účinnosti zákona o nemocenském pojištění a navazujícího zákona (zákon č. 189/2006 Sb.). Zatímco podle těchto zákonů by v roce 2007 převyšovaly výdaje na nemocenské pojištění o 4 mld. Kč příjmy z pojistného na nemocenské pojištění (zejména v důsledku snížení sazby pojistného na nemocenské pojištění u zaměstnavatelů z 3,3 % na 1,4 %), při zachování stávajícího právního stavu i pro rok 2007 dojde k tomu, že příjmy z pojistného na nemocenské pojištění budou převyšovat výdaje na dávky nemocenského pojištění o 6,9 mld. Kč.

Zvláštní část

K čl. I

Odložení nabytí účinnosti nového zákoníku práce se navrhuje promítnout v jeho přechodných a závěrečných ustanoveních, a to v § 364 odst. 1 a 2 a § 396 odst. 1.

K čl. II

Odložení nabytí účinnosti doprovodného zákona se navrhuje promítnout v článku sedmdesát, který upravuje nabytí jeho účinnosti.

K čl. III

Odložení nabytí účinnosti zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci č. 309/2006 Sb. se navrhuje promítnout v jeho přechodných a závěrečných ustanoveních, a to v § 22 odst. 1 a 4 a v § 24.

K čl. IV

Odložení nabytí účinnosti zákona č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, který úzce souvisí s novou právní úpravou pracovněprávních vztahů a který má nabýt úplné účinnosti od 1. ledna 2008, se navrhuje promítnout v ustanovení § 99 o účinnosti.

Ustanovení § 92 a 93 zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců nabyla účinnosti od 7. června 2006.

Odložení účinnosti zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců je potřebné promítnout rovněž v § 91, 92, 94 a 95.

K čl. V

Odložení nabytí úplné účinnosti zákona č. 267/2006 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců, se navrhuje promítnout především do článku třicet tři.

Ustanovení článku devět bod 4 (změna zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů) a ustanovení článku třicet (změna zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů) nabyla účinnosti dnem 1. července 2006.

Odložení účinnosti zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců je potřebné promítnout rovněž v článku šest, článku devět bodu 1 a článku třicet dva.

K čl. VI

Odložení účinnosti zákona o nemocenském pojištění o jeden rok se promítá do jednotlivých přechodných ustanovení (§ 168 až 197) a do ustanovení o účinnosti (§ 201).

K čl. VII

K bodu 1

Vypouští se novela zákoníku práce z roku 1965 včetně navazujícího přechodného ustanovení, neboť tato novela se stala v důsledku přijetí nového zákoníku práce (č. 262/2006 Sb.) zbytečnou.

K bodům 2 a 7

Dávají se do souladu změny provedené zákonem č. 342/2006 Sb. se změnami navrhovanými zákonem č. 189/2006 Sb.; změny navrhované zákonem č. 189/2006 Sb. již byly provedeny uvedeným zákonem, takže jsou jednak nadbytečné (jednalo by se o duplicitní text), jednak v důsledku posunu označení ustanovení jsou již neproveditelné. Vzhledem k tomu se navrhuje příslušné body v zákoně č. 189/2006 Sb. jako zbytečné zrušit.

K bodům 3 až 6

Odložení účinnosti zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti přijetím zákona o nemocenském pojištění, o jeden rok se promítá do jednotlivých ustanovení, kde se vyskytují data 2006 a 2007, včetně ustanovení o účinnosti.

K čl. VIII

Vzhledem k tomu, že novelizované zákony mají nabýt účinnosti dnem 1. ledna 2007, musí navrhovaný zákon nabýt účinnosti před tímto dnem; navrhuje se určit účinnost pevným datem, a to dnem 31. prosince 2006, aby byla zvýrazněna nutnost schválení zákona v roce 2006.

V Praze dne 27. září 2006

předseda vlády

Ing. Mirek Topolánek v.r.

místopředseda vlády a
ministr práce a sociálních věcí

RNDr. Petr Nečas v.r.